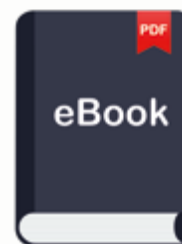


DAŇOVÝ ŘÁD

Interaktivní komplet nejnovějšího
znění zákona s podrobným komentářem
posledních změn, e-bookem a celoročním
aktualizačním servisem

V ceně:



Bonusy,
aktualizace:



SPV

SPOLEČNOSTI
PRO VÁS

PRODEJ
A ZAKLÁDÁNÍ
SPOLEČNOSTÍ

EKONOMICKÝ
SOFTWARE

#1

POHODA

Daňový řád 2026 s komentářem posledních změn

Souhrnně k posledním novelám daňového řádu

Strana **3**

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
v právním stavu k 1. lednu 2026 s poznámkami
k aktuálním změnám

Strana **4**

ZDARMA další e-booky s nejnovějšími zněními a Daňový měsíčník 2026?
Jednoduchá registrace QR kódem na obálce nebo na DanoveZakony365.cz!

POHODA EKONOMICKÝ SOFTWARE **#1**

Ideální pro komplexní zpracování účetnictví a daňové evidence

mpohoda prodej a fakturace

Appka pro minutovou fakturaci a online sdílení dokladů s účetní

Apple Android WWW

DAŇOVÝ ŘÁD 2026 s komentářem změn. 1. vydání. Právní stav 1. ledna 2026. E-book v pdf.
DanoveZakony365.cz

© 2026 DonauMedia, s. r. o., Tallerova 4, Bratislava. Pište nám na e-mail: newsletter@newsletter.cz. Vyrobeno v EU.

ISBN 978-80-8183-256-7

Upozornění: Znění textů v této publikaci bylo prověřeno s veškerou dostupnou péčí, vydavatel ani prodejce však nepřebírají žádné záruky za eventuální škody vzniklé jejím použitím a neodpovídají tedy za to, pokud by na základě textů zveřejněných v této publikaci kdokoliiv konal nebo se zdržel konání a v souvislosti s tím mu vznikla jakákoliv škoda materiální nebo nemateriální povahy. Jediným rozhodujícím zněním zákonů v případě pochybností a sporů jsou texty ve Sbírce zákonů. Autorská práva k této publikaci jsou předmětem ochrany podle zákonů ČR a SR a vykonává je výhradně vydavatel. Rozmnožování a šíření jakýmkoliv způsobem celku nebo části této publikace bez výslovného písemného svolení vydavatele je zakázáno. Nerespektování práv vydavatele může vést k soudnímu postihu včetně povinnosti náhrady škody.

V této publikaci byly použity materiály Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Ministerstva financí ČR a ze Sbírky zákonů.

SPV SPOLEČNOSTI PRO VÁS

PRODEJ A ZAKLÁDÁNÍ SPOLEČNOSTÍ ONLINE

+420 775 588 338
www.spolecnostiprovas.cz

Souhrnně k posledním změnám v daňovém řádu

■ Daňový řád

Daňový řád byl v roce 2025 novelizován dvakrát, jedna z novel vstoupila v účinnost částečně od 1. ledna 2026.

Zákon č. 77/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

- **Charakter novelty:** Malá věcná
- **Datum publikování:** 25. března 2025
- **Účinnost novelty:** Od 1. července 2025
- **Obsah předpisu:** Novela daňového řádu rozšířila výčet situací, u kterých ze strany správce daně nejde o porušení mlčenlivosti. O porušení povinnosti mlčenlivosti se nejedná též v případech, že správce daně poskytne informace získané při správě daní veřejnému ochránci práv nebo ochránci práv dětí při výkonu jejich působnosti.
- **Změněná (případně zrušená nebo vložená) ustanovení:** § 53 odst. 1

Zákon č. 218/2025 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti správy daní a působnosti Celní správy České republiky, zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 69/2010 Sb., o vlastnictví letiště Praha-Ruzyně

- **Charakter novelty:** Velká věcná
- **Datum publikování:** 30. června 2025
- **Účinnost novelty:** Od 1. července 2025, částečně od 1. ledna 2026
- **Obsah předpisu:** Zákon mění velmi rozsáhle daňový řád a dále zákon o dani silniční, zákon o spotřebních daních a zákon o Finanční správě České republiky. V daňovém řádu se změny dotýkají především úpravy doručování a činění podání, oblasti daňové exekuce, úroků, penále a vymáhání peněžitých plnění a hromadného prominutí nebo posečkání daně nebo jejího příslušenství.
Důvody ke změnám lze rozdělit do několika okruhů. Jedná se zejména o změny vyvolané souvislostmi s reformou Celní správy ČR (například dělená správa), změny reagující na vývoj v navazujících oblastech práva (například v oblasti daňové exekuce), změny reagující na nejnovější judikaturu (například upřesnění textu v souladu s judikaturou ve prospěch větší jednoznačnosti, doplnění změn navazujících ustanovení tam, kde původní ustanovení dostalo nový výklad nebo zachování původního smyslu norem, u nichž se v judikatuře objevil jiný, původně nezamýšlený výklad). Novela také reagovala na podněty z aplikační praxe, vyjasnila některá ustanovení v zájmu předcházení budoucím sporům a vyplnila legislativní mezery například u postupu při zániku svěřenského fondu.
Dle systematiky daňového řádu lze novinky, které přinesl zákon č. 218/2025 Sb., rozdělit na oblast
 - doručování (zefektivnění doručování do ciziny),
 - změny v oblasti činění podání (možnost omezit podání na e-mailovou adresu správce daně s ohledem na kybernetickou bezpečnost i snazší spravovatelnost),
 - vyjasnění pojmu struktura formulářového podání (v reakci na vývoj judikatury v této oblasti spočívající v rozlišení na obsahovou strukturu stanovenou vyhláškou Ministerstva financí a datovou strukturu určenou a zveřejněnou správcem daně),
 - změny v oblasti dělené správy (možnost požádat obecného správce daně – celní úřad o vymáhání daně, poplatku či jiného obdobného peněžitého plnění využitelné třeba u místních poplatků, upřesnění procesních pravidel ve vztahu k žádostem o výkon správy placení obecným správcem daně),
 - změny v oblasti daňové exekuce (upřesnění vztahu k subsidiárnímu použití občanského soudního řádu a implementace nových institutů, například předražku, soupisu podle evidence, chráněného účtu či exekuce virtuálních aktiv),
 - změny v oblasti úroků a penále (vyloučení vzniku úroku z úroku jako obecného pravidla pro všechny úroky, rozšíření možnosti prominout zcela penále),
 - nová koncepce institutu hromadného prominutí nebo posečkání daně nebo jejího příslušenství (namísto dosavadního rozhodnutí ministra financí formou opatření obecné povahy s tím, že věcné důvody pro prominutí zůstávají shodné jako doposud, tedy existence nesrovnalosti vyplývající z uplatňování daňových zákonů nebo existence mimořádné, zejména živelní události),
 - výkon jiné působnosti, než je správa peněžitého plnění, postupem podle daňového řádu (explicitní potvrzení možnosti využívat daňový řád i na „nedaňové“ agendy, které se řeší zpravidla v souběhu s agendami daňovými, přičemž tato úprava nalezne využití zejména v oblasti působnosti orgánů Celní správy ČR, ale počítá s ní například i návrh nového zákona o účetnictví pro výkon kontroly povinností souvisejících s účetnictvím ze strany finančních úřadů).Novela současně předpokládá posílení legislativní úpravy na úrovni podzákonných právních předpisů prostřednictvím další etapy reakcí na judikaturu Ústavního soudu a návazně správních soudů v souvislosti se způsobem určení požadavků na formulářová podání při správě daní (§ 72 daňového řádu).
- **Změněná (případně zrušená nebo vložená) ustanovení:** § 10 odst. 3; § 39 odst. 3; § 47 odst. 7; § 49 odst. 1; § 53 odst. 1, 2; § 56 odst. 1, 2, 4; § 72 odst. 2, 4, 5, 6; § 75 odst. 1; § 103 odst. 1; § 108 odst. 1; § 124a; § 127 odst. 2, 4; § 147 odst. 3; § 148 odst. 6, 7; § 150 odst. 6; § 152 odst. 5; § 155b odst. 4, 6; § 159 odst. 5; § 160 odst. 4, 6; § 161 odst. 1, 3; § 162 odst. 5, 6; § 163 odst. 3; § 170 odst. 4, 5, 6; § 171 odst. 3; § 174 odst. 7; § 175 odst. 1, 3; § 177 odst. 2; § 178 odst. 4; § 181 odst. 2; § 183 odst. 4, 5; § 184a; § 185 odst. 3, 5; § 186 odst. 5; § 190 odst. 4, 5; § 193a; § 194a odst. 5; § 195 odst. 3; § 196 odst. 1; § 197 odst. 1, 2, 4; § 202a; § 206a; § 213 odst. 2; § 214 odst. 3, 4; § 215a; § 219 odst. 1, 2, 3; § 221 odst. 1, 3, 4, 5, 6; § 222 odst. 5; § 223a; § 223b; § 225 odst. 2, 3; § 227 odst. 3, 4; § 228 odst. 1, 2; § 229 odst. 2; § 230; § 231; § 232; § 239a odst. 6; § 240e; § 243 odst. 5; § 244; § 245 odst. 1; § 249 odst. 2; § 250 odst. 3, 5, 8; § 251a odst. 5; § 251c odst. 4, 5; § 252 odst. 3, 4; § 254a odst. 3; § 259a odst. 2, 5; § 260; § 260a; § 262; § 262a; § 263; Přechodná ustanovení

Poznámky k dalším novelizacím daňového řádu v průběhu roku 2026, opravy, doplňky
Průběžné informace o novelách jsou dostupné na [DanoveZakony365.cz](https://danovezakony365.cz)



Vždy aktuální text daňového řádu a dalších daňových zákonů:

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád,

ve znění zákona č. 30/2011 Sb., č. 458/2011 Sb., č. 167/2012 Sb., č. 399/2012 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 187/2015 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 299/2015 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., č. 298/2016 Sb., č. 368/2016 Sb., č. 170/2017 Sb., č. 94/2018 Sb., č. 80/2019 Sb., č. 111/2019 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 337/2019 Sb., zákona č. 283/2020 Sb., č. 527/2020 Sb., č. 366/2022 Sb., č. 349/2023 Sb., č. 77/2025 Sb. a č. 218/2025 Sb.

Jaká vyznačení jsou v textu úplného znění:

- obvyčejné černé písmo – základní text včetně všech novel z předchozích let
- **tučné černé ležaté písmo** – text, který se změnil k 1. červenci 2025 (symbol ☒ znamená vypuštění textu bez náhrady)
- **tučné černé písmo** – text, který se změnil k 1. lednu 2026 (symbol ☒ znamená vypuštění textu bez náhrady)
- **ležaté písmo** – redakční poznámky, upozornění na dříve zrušené pasáže bez přeznačení následujících písmen nebo odstavců apod.

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ HLAVA I PŘEDMĚT A ÚČEL ÚPRAVY

§ 1

(1) Tento zákon upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní.

(2) Správa daně je postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.

(3) Základem pro správné zjištění a stanovení daně je daňové tvrzení podané daňovým subjektem.

(4) Daňovým tvrzením je

- a) řádné daňové tvrzení, a to daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování,
- b) dodatečné daňové tvrzení, a to dodatečné daňové přiznání, následné hlášení nebo dodatečné vyúčtování.

§ 2

(1) Předmětem správy daní jsou daně, které jsou příjmem veřejného rozpočtu, nebo snížením příjmu veřejného rozpočtu (dále jen „vratka“).

(2) Veřejným rozpočtem se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) státní rozpočet, státní finanční aktiva nebo rezervní fond organizační složky státu,
- b) rozpočet územního samosprávného celku,
- c) rozpočet státního fondu nebo Národní fond,
- d) rozpočet Evropské unie, nebo
- e) rozpočet, o němž to stanoví zákon.

(3) Daní se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek,
- b) peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona,
- c) peněžité plnění v rámci dělené správy.

(4) Daň podle odstavce 3 zahrnuje rovněž daňový odpočet, daňovou ztrátu nebo jiný způsob zdanění a příslušenství daně.

(5) Příslušenstvím daně se rozumí úroky, penále, pokuty a náklady řízení, jsou-li ukládány nebo vznikají-li podle daňového zákona. Úroky, penále a pokuta za opožděné tvrzení daně sledují osud daně.

§ 3

Daňová povinnost vzniká okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně, nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající.

§ 4

Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, neupravuje-li jiný zákon správu daní jinak.

HLAVA II ZÁKLADNÍ ZÁSADY SPRÁVY DANÍ

§ 5

(1) Správce daně postupuje při správě daní v souladu se zákony a jinými práv-

ními předpisy (dále jen „právní předpis“). Zákonem se pro účely tohoto zákona rozumí též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.

(2) Správce daně uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena.

(3) Správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob (dále jen „osoba zúčastněná na správě daní“) v souladu s právními předpisy a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní.

§ 6

(1) Osoby zúčastněné na správě daní mají rovná procesní práva a povinnosti.

(2) Osoby zúčastněné na správě daní a správce daně vzájemně spolupracují.

(3) Správce daně umožní osobám zúčastněným na správě daní uplatňovat jejich práva a v souvislosti se svým úkonem jim poskytne přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu potřebné nebo stanoví-li tak zákon.

(4) Správce daně podle možností vychází osobám zúčastněným na správě daní vstříc. Úřední osoby jsou povinny vyvarovat se při správě daní nezdvořilostí.

§ 7

(1) Správce daně postupuje bez zbytečných průtahů.

(2) Správce daně postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady. Z důvodu hospodárnosti může konat správce daně úkony pro různá řízení společně. Ze spisu, popřípadě z rozhodnutí vydaného na základě těchto úkonů, musí být zřejmé, ke kterým povinnostem a s jakým výsledkem byly úkony učiněny.

§ 8

(1) Správce daně při dokazování hodnotí důkazy podle své úvahy. Správce daně posuzuje každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom přihlíží ke všemu, co při správě daní vyšlo najevo.

(2) Správce daně dbá na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

(3) Správce daně vychází ze skutečného obsahu právního jednání nebo jiné skutečnosti rozhodné pro správu daní.

(4) Při správě daní se nepřihlíží k právnímu jednání a jiným skutečnostem rozhodným pro správu daní, jejichž převažujícím účelem je získání daňové výhody v rozporu se smyslem a účelem daňového právního předpisu.

§ 9

(1) Správa daní je neveřejná. Osoby zúčastněné na správě daní a úřední osoby jsou povinny za podmínek stanovených tímto nebo jiným zákonem zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti se správou daní dozvěděly.

(2) Správce daně soustavně zjišťuje předpoklady pro vznik nebo trvání povinností osob zúčastněných na správě daní a činí nezbytné úkony, aby tyto povinnosti byly splněny.

(3) Správce daně může zpracovávat osobní údaje a jiné údaje, jsou-li potřebné pro správu daní, a to jen v rozsahu, který je nezbytný pro dosažení cíle správy daní.

Poznámky ke změnám:

§ 10 odst. 3 ► Novela zobecnila ustanovení upravující možnost správce daně vystupovat v roli věřitele, dlužníka nebo poškozeného v řízeních či jiných postupech podle jiného zákona. Do této role se totiž správce daně může dostat nejen v řízení podle občanského soudního řádu, které předcházející znění § 10 odst. 3 explicitně zmiňovalo, ale i v řízeních jiných, resp. všude tam, kde jej zákonná úprava dosazuje do role věřitele či dlužníka, popřípadě z toho odvozené role poškozeného. Příkladem může být postup podle zákona č. 284/2023 Sb., o preventivní restrukturalizaci, či adhezní řízení podle trestního řádu, v němž správce daně vystupuje coby věřitel v roli poškozeného. Současně se nemusí nutně jednat o účast ve formálně běžícím řízení, ale i v procesních fázích mimo něj. Úprava odstavce 3 dopadá rovněž na navazující řízení (např. žalobu pro zmatečnost podle § 229 občanského soudního řádu, kterou může podat pouze ten účastník řízení, jemuž byla způsobilá újma procesní povahy). S ohledem na možnou různost terminologie použité v jednotlivých právních předpisech pro pojmenování subjektu, který se z materiálního hlediska ocitá v roli věřitele či dlužníka, obsahuje nové znění nadčasovou formulaci „postavení jim obdobném“. Zobecněním tedy byla vyplněna mezera, která se dosud překlenovala analogií a zavedenou správní praxí.

(Novela zákonem č. 218/2025 Sb., účinnost změny dnem 1. července 2025)

ČÁST DRUHÁ OBEČNÁ ČÁST O SPRÁVĚ DANÍ

HLAVA I

SPRÁVCE DANĚ A OSOBY ZÚČASTNĚNÉ NA SPRÁVĚ DANÍ

Díl 1

Správce daně

§ 10

(1) Správcem daně je správní orgán nebo jiný státní orgán (dále jen „orgán veřejné moci“) v rozsahu, v jakém mu je zákonem nebo na základě zákona svěřena působnost v oblasti správy daní.

(2) Správním orgánem se pro účely tohoto zákona rozumí orgán moci výkoné, orgán územního samosprávného celku, jiný orgán a právnická nebo fyzická osoba, pokud vykonává působnost v oblasti veřejné správy.

(3) *Správce daně má způsobilost vystupovat v postavení věřitele, dlužníka, poškozeného nebo v postavení jim obdobném ve věcech souvisejících se správou daní a v tomto rozsahu má i procesní způsobilost.*

§ 11

Pravomoc správce daně

- (1) Správce daně
 - a) vede daňová řízení a jiná řízení podle daňového zákona,
 - b) provádí vyhledávací činnost,
 - c) kontroluje plnění povinností osob zúčastněných na správě daní,
 - d) vyzývá ke splnění povinností,
 - e) zabezpečuje placení daní.
- (2) Správce daně pro účely správy daní může zřídit a vést registry a evidence daňových subjektů a jejich daňových povinností.

§ 12

Úřední osoby

- (1) Správce daně vykonává svou pravomoc prostřednictvím úředních osob.
- (2) Úřední osobou je zaměstnanec, který se bezprostředně podílí na výkonu pravomoci správce daně, nebo osoba oprávněná k výkonu pravomoci správce daně zákonem nebo na základě zákona.
- (3) Úřední osoba prokazuje svoje oprávnění k úkonům při správě daní služebním průkazem, pokud tak stanoví zákon, popřípadě jiným způsobem.
- (4) O tom, kdo je v dané věci úřední osobou, správce daně osobu zúčastněnou na správě daní na požádání informuje. Úřední osoba na požádání osoby zúčastněné na správě daní sdělí své jméno, služební nebo obdobné označení, a ve kterém organizačním útvaru správce daně je zařazena.

Místní příslušnost

§ 13

- (1) Místní příslušnost správce daně, není-li dále stanoveno jinak, se řídí
 - a) u fyzické osoby jejím místem pobytu; pro účely správy daní se místem pobytu fyzické osoby rozumí adresa místa trvalého pobytu občana České republiky, nebo adresa hlášeného místa pobytu cizince, a nelze-li takto místo pobytu fyzické osoby určit, rozumí se jím místo na území České republiky, kde se fyzická osoba převážně zdržuje,
 - b) u právnické osoby jejím sídlem; pro účely správy daní se sídlem právnické osoby rozumí adresa, pod kterou je právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku nebo obdobném veřejném rejstříku, nebo adresa, kde právnická osoba sídlí skutečně, pokud se tato osoba do těchto rejstříků nezapisuje.
- (2) Je-li předmětem daně nemovitá věc, je ke správě daní místně příslušný správce daně, v jehož obvodu územní působnosti se nemovitá věc nachází.
- (3) U poplatků, jejichž předmětem je zpoplatnění úkonu, je místně příslušným správcem daně orgán veřejné moci, který je příslušný k provedení tohoto úkonu.

§ 14

- (1) Je-li v téže věci místně příslušných několik správců daně, řízení provede ten z nich, u kterého bylo řízení zahájeno nejdříve, pokud se místně příslušní správci daně nedohodnou jinak; ostatní správci daně řízení nezahájí, popřípadě zahájené řízení zastaví.
- (2) Spory o místní příslušnost mezi správci daně rozhoduje správce daně, který je jim nejbližší nadřízen. Není-li takový správce daně, určí místní příslušnost ministerstvo nebo jiný ústřední správní orgán, do jehož působnosti daná věc náleží (dále jen „ústřední správní orgán“).

§ 15

Správce daně může provést potřebný úkon i mimo svůj obvod územní působnosti, pokud se týká daňového subjektu, ke správě jehož daní je místně příslušný.

§ 16

Změna místní příslušnosti

- (1) Dojde-li ke změně místní příslušnosti, správce daně bezodkladně postoupí části spisu týkající se daní, které lze stanovit nebo vybrat a vymáhat, tomu správci daně, který je nově příslušný, a vyrozumí o tom bezodkladně daňový subjekt. Ve stejném rozsahu k této části spisu připojí i výpis z osobního daňového účtu daňového subjektu.
- (2) Správu daní vykonává dosud příslušný správce daně do doby, než je daná část spisu postoupena nově příslušnému správci daně.

§ 17

Dožádání

- (1) Místně příslušný správce daně může dožádat jiného věcně příslušného správce daně téhož nebo nižšího stupně o provedení úkonů nebo dílčích řízení nebo jiných postupů, které by sám mohl provést jen s obtížemi nebo s vynaložením neúčelných nákladů, anebo které by nemohl provést vůbec.
- (2) Dožádaný správce daně provede dožádané úkony, jakož i úkony, které zajišťují účel dožádání, bezodkladně, nebo sdělí důvody, pro které dožádání vyhovět nemůže.
- (3) Spory mezi správci daně o provedení dožádaných úkonů rozhoduje ten správce daně, který je nejbližší společně nadřízen dožádanému a dožadujícímu správci daně.

§ 18

Delegace

- (1) Na žádost daňového subjektu nebo z podnětu správce daně může nejbližší společně nadřízený správce daně delegovat místní příslušnost k výkonu správy daní na jiného věcně příslušného správce daně, jestliže je to účelné nebo jsou-li pro výkon správy daní potřebné mimořádné odborné znalosti; proti rozhodnutí ve věci delegace nelze uplatnit opravné prostředky.
- (2) Při změně okolností, za kterých bylo o delegaci rozhodnuto, nebo okolností rozhodných pro určení místní příslušnosti rozhodne správce daně, který rozhodnutí vydal, o zrušení, změně, nebo potvrzení delegace; jestliže by mohlo dojít ke změně místní příslušnosti mimo obvod územní působnosti tohoto správce daně, rozhodne místo něj nejbližší společně nadřízený správce daně; proti tomuto rozhodnutí nelze uplatnit opravné prostředky.

§ 19

Atrakce

- (1) Nadřízený správce daně může věc převzít místo podřízeného správce daně
 - a) jsou-li pro výkon správy daní potřebné mimořádné odborné znalosti,
 - b) za účelem zjednaní nápravy v rámci ochrany před nečinností podřízeného správce daně,
 - c) jde-li o rozhodnutí ve věci, které bude mít zásadní dopad i do řízení s jinými daňovými subjekty.
- (2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 nelze uplatnit opravné prostředky.

Díl 2

Osoby zúčastněné na správě daní a zastoupení

Daňový subjekt

§ 20

- (1) Daňovým subjektem je osoba, kterou za daňový subjekt označuje zákon, jakož i osoba, kterou zákon označuje jako poplatníka nebo jako plátce daně.
- (2) Daňový subjekt má práva a povinnosti týkající se správného zjištění a stanovení daně po dobu běhu lhůty pro stanovení daně a při placení daně po dobu, ve které lze požadovat placení nedoplatku, a to i v případech, kdy přestal být daňovým subjektem.
- (3) Osoby ustanovené podle zákona, které plní povinnosti stanovené daňovým subjektům, zejména osoba spravující pozůstalost, svěřenský správce a insolvenční správce, mají stejná práva a povinnosti jako daňový subjekt.

§ 21

- (1) Má-li plátce daně organizační jednotku, kde dochází k výkonu povinností stanovených daňovým zákonem, zejména vybírání, srážení nebo zajištění daně, a kde jsou k tomu uloženy potřebné doklady, je tato organizační jednotka plátco-

vou pokladnou, pokud tak stanoví zákon.

(2) Pro plátcovu pokladnu je místně příslušným správcem daně ten, v jehož obvodu územní působnosti je umístěna.

(3) Plátcova pokladna vykonává práva a povinnosti plátce daně; pokud si jednání plátce daně a osoby oprávněné jednat za plátcovu pokladnu odporuje, je rozhodující jednání plátce daně.

§ 22

Třetí osoby

Třetími osobami se rozumějí osoby jiné než daňový subjekt, které mají práva a povinnosti při správě daní, nebo jejichž práva a povinnosti jsou správou daní dotčena.

§ 23

Prokázání totožnosti

(1) Osoba zúčastněná na správě daní je povinna na vyzvání úřední osoby prokázat svoji totožnost.

(2) Neprokáže-li osoba zúčastněná na správě daní na vyzvání úřední osoby svoji totožnost, může správce daně požádat o zjištění její totožnosti příslušný bezpečnostní sbor²⁾ a k dalšímu úkonu při správě daní ji nepřipustit do doby zjištění její totožnosti.

§ 24

Procesní způsobilost

(1) Osoba zúčastněná na správě daní může při správě daní samostatně jednat v rozsahu, v jakém je svéprávná.

(2) Jménem právnické osoby je oprávněn při správě daní jednat její statutární orgán, nebo ten, kdo prokáže, že je oprávněn jejím jménem podle jiného právního předpisu jednat.³⁾

(3) Právnická osoba je oprávněna pověřit svého zaměstnance nebo jinou fyzickou osobu, která vykonává činnost této právnické osoby, aby jednala jejím jménem před správcem daně v rozsahu tohoto pověření. Prokurista právnické osoby je při správě daní oprávněn jednat jejím jménem, může-li podle udělené prokury jednat samostatně.

(4) V téže věci může jménem právnické osoby současně jednat jen jedna fyzická osoba. V případě, kdy je pro jednání statutárního orgánu právnické osoby vyžadováno společné jednání více osob, jedná jejím jménem kterýkoliv člen tohoto statutárního orgánu.

(5) Odstavce 3 a 4 se použijí obdobně pro jednání jménem podnikající fyzické osoby.

(6) Ustanovení týkající se právnických osob se použijí obdobně i na organizační složky státu nebo pobočky nebo jiné organizační složky obchodního závodu zahraniční osoby a na jiné jednotky, kterým zákon svěřuje výkon práv a povinností osob zúčastněných na správě daní.

§ 25

Zástupce

- (1) Zástupcem osoby zúčastněné na správě daní je
 - a) zákonný zástupce fyzické osoby nebo opatrovník,
 - b) ustanovený zástupce,
 - c) zmocněnec,
 - d) společný zmocněnec, nebo
 - e) společný zástupce.

(2) Zastupování zástupcem nevylučuje, aby správce daně v případech, kdy je osobní účast zastoupeného nezbytná, jednal se zastoupeným přímo, nebo aby ho vyzval k vykonání některých úkonů. Zastoupený je povinen výzvě správce daně vyhovět. O tomto jednání nebo výzvě správce daně bezodkladně vyrozumí zástupce.

§ 26

Ustanovený zástupce

- (1) Správce daně ustanoví zástupce
 - a) osobě, která nemá plnou procesní způsobilost k jednání při správě daní, pokud nemá zákonného zástupce nebo opatrovníka nebo nemohou-li ji zastupovat,
 - b) právnické osobě, která nemá osobu způsobilou jednat jejím jménem, popřípadě je-li sporné, kdo je k tomu oprávněn,
 - c) osobě neznámého pobytu nebo sídla,
 - d) osobě stížené přechodnou duševní poruchou, která jí brání při správě daní samostatně jednat; v těchto případech správce daně rozhoduje na základě odborného lékařského posudku, nebo
 - e) osobě, které brání jiná překážka, aby při správě daní činila úkony, pokud si nezvolila zmocněnce.

(2) Zástupcem ustanoví správce daně toho, u koho je osoba, již se zástupce ustanovuje, v péči, anebo jinou vhodnou osobu. Rozhodnutí o ustanovení zástupce může správce daně vydat jen s předchozím souhlasem předpokládaného zástupce. Nelze-li takto ustanovit zástupce, navrhně jej ze seznamu daňových poradců

Komora daňových poradců na vyžádání správce daně, a to do 30 dnů od vyžádání; předchozí souhlas se u zástupce navrženého Komorou daňových poradců nevyžaduje.

(3) Zástupcem nelze ustanovit osobu, o níž lze mít důvodně za to, že má takový zájem na výsledku řízení, který odůvodňuje obavu, že nebude řádně hájit zájmy zastupovaného.

(4) Zastupování na základě ustanovení správcem daně zaniká, jestliže ustanovený zástupce přestane být plně svéprávným nebo se stane nezpůsobilým k zastupování ztrátou profesního oprávnění.

(5) Správce daně zruší ustanovení zástupce z vlastního podnětu nebo na návrh ustanoveného zástupce nebo zastoupeného

- a) nedbá-li zástupce o ochranu práv nebo zájmů zastoupeného,
- b) vyjde-li najevo, že zástupce má takový zájem na výsledku řízení, který odůvodňuje obavu, že nebude řádně hájit zájmy zastupovaného,
- c) pomínou-li důvody ustanovení, nebo
- d) z jiných závažných důvodů.

Proti rozhodnutí o zrušení ustanovení zástupce se nelze odvolat.

Zmocněnec

§ 27

(1) Osoba zúčastněná na správě daní si může zvolit zmocněnce, s výjimkou případů, kdy má při správě daní něco osobně vykonat.

(2) Plná moc je vůči správci daně účinná od okamžiku jejího uplatnění u tohoto správce daně.

(3) Plná moc je účinná i vůči jinému správci daně po změně místní příslušnosti, vůči správci daně, který provádí úkony na základě dožádání, jakož i vůči dalším správcům daně, pokud vedou řízení ve věci, pro kterou byla plná moc uplatněna.

§ 28

(1) Zmocnitel je povinen vymezit rozsah zmocnění tak, aby bylo zřejmé, k jakým úkonům, řízením nebo jiným postupům se plná moc vztahuje.

(2) Není-li rozsah zmocnění vymezen nebo není-li vymezen přesně, vyzve správce daně zmocnitele k úpravě plné moci; ustanovení o vadách podání se použije obdobně. O nedostacích při vymezení rozsahu plné moci vyrozumí rovněž zmocněnce.

(3) Plná moc je vůči správci daně účinná až po odstranění vad. Účinky podání učiněného zmocněncem na základě vadné plné moci zůstávají zachovány, pokud dojde k odstranění vad ve stanovené lhůtě.

(4) Zvolí-li si zmocnitel nového zmocněnce, platí, že okamžikem uplatnění nové plné moci u správce daně vypověděl plnou moc dosavadnímu zmocněnci v rozsahu, ve kterém byla udělena plná moc novému zmocněnci.

(5) Zmocněnec, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, je povinen si zvolit zmocněnce pro doručování se sídlem nebo místem pobytu v České republice, jinak budou pro něho písemnosti ukládány u správce daně s účinky doručení dnem jejich vydání, jde-li o rozhodnutí, v ostatních případech dnem jejich písemného vyhotovení.

(6) Pokud v téže věci jedná zmocnitel i zmocněnec, je rozhodující jednání zmocnitele.

§ 29

Omezení zmocnění

- (1) V téže věci může být současně zvolen pouze jeden zmocněnec.
- (2) Zmocněnec, nejde-li o daňového poradce nebo advokáta (dále jen „poradce“), není oprávněn zvolit si dalšího zmocněnce, s výjimkou zmocněnce pro doručování podle § 28 odst. 5.

§ 30

Společné zastupování

(1) Vzniká-li více daňovým subjektům společná daňová povinnost, jsou povinny si zvolit společného zmocněnce. Pokud tak neučiní ani na výzvu správce daně, ustanoví jim správce daně společného zástupce; § 26 se použije obdobně.

(2) Rozhodnutí o ustanovení společného zástupce se doručuje pouze tomuto zástupci; zastoupené daňové subjekty správce daně o ustanovení společného zástupce vyrozumí. Zastoupené daňové subjekty se proti rozhodnutí o ustanovení společného zástupce nemohou odvolat.

(3) Pro společného zmocněnce se použijí § 27 až 29 obdobně.

§ 31

Odborný konzultant

(1) Osoba zúčastněná na správě daní si může k jednání přibrat odborného konzultanta.

(2) Pokud odborný konzultant maří jednání, může správce daně, nevede-li nebo nevedlo-li by k nápravě ani uložení pořádkové pokuty, rozhodnutím vyloučit odborného konzultanta z dalšího jednání.

HLAVA II**LHŮTY****§ 32****Určení lhůty k provedení úkonu**

(1) Správce daně stanoví osobě zúčastněné na správě daní rozhodnutím lhůtu pro úkon při správě daní, pokud je toho třeba a pokud ji nestanoví zákon.

(2) Lhůtu kratší než 8 dnů lze stanovit jen zcela výjimečně pro úkony jednoduché a zvláště naléhavé.

(3) Pokud správce daně ukládá rozhodnutím povinnost, ke které se stanovená lhůta váže, musí být v poučení tohoto rozhodnutí obsaženy i právní důsledky nedodržení této lhůty; pokud jde o lhůtu kratší než 8 dnů, musí být rovněž odůvodněna délka této lhůty, a to i v případě, že se rozhodnutí jinak neodůvodňuje.

§ 33**Počítání času**

(1) Lhůta stanovená podle týdnů, měsíců nebo let počíná běžet dnem, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty, a končí uplynutím toho dne, který se svým pojmenováním nebo číselným označením shoduje se dnem, kdy započal běh lhůty. Není-li takový den v měsíci, připadne posledním den lhůty na jeho poslední den.

(2) Lhůta stanovená podle dní počíná běžet dnem, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty.

(3) Lhůta určená v kratších časových jednotkách, než jsou dny, se počítá od okamžiku, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty.

(4) Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou v kratších časových jednotkách, než jsou dny.

§ 34**Běh lhůty pro správce daně**

(1) Pokud je den, kdy osoba zúčastněná na správě daní učinila podání, dnem počátku běhu lhůty pro vydání rozhodnutí nebo provedení jiného úkonu správce daně nebo pokud je počátek běhu lhůty od tohoto dne odvozován, běh lhůty se stává ode dne vydání rozhodnutí, kterým správce daně vyzývá osobu zúčastněnou na správě daní k součinnosti, do páteho pracovního dne ode dne, kdy dojde k požadované součinnosti.

(2) Pokud osoba zúčastněná na správě daní učinila podání elektronicky způsobem vyžadujícím dodatečné potvrzení, je pro určení počátku běhu lhůty pro vydání rozhodnutí nebo provedení jiného úkonu správce daně rozhodný den, kdy bylo podáno potvrzení tohoto podání.

§ 35**Zachování lhůty**

- (1) Lhůta je zachována, je-li nejpozději v poslední den lhůty
- a) učiněn úkon u věcně a místně příslušného správce daně,
 - b) podána u provozovatele poštovních služeb poštovní zásilka obsahující podání adresovaná věcně a místně příslušnému správci daně,
 - c) podána datová zpráva adresovaná věcně a místně příslušnému správci daně na technické zařízení správce daně nebo na technické zařízení společné pro několik správců daně (dále jen „technické zařízení správce daně“),
 - d) podána datová zpráva do datové schránky⁵⁾ věcně a místně příslušného správce daně.

Jde-li o lhůtu určenou v kratších časových jednotkách, než jsou dny, je tato lhůta zachována, je-li požadovaný úkon učiněn před jejím uplynutím.

(2) Nebyl-li úkon učiněn u věcně a místně příslušného správce daně, je lhůta zachována, je-li nejpozději v poslední den lhůty učiněn tento úkon u nadřízeného správce daně nebo u jiného věcně příslušného správce daně.

(3) V pochybnostech se považuje lhůta za zachovanou, pokud se neprokáže opak.

§ 36**Prodlení lhůty**

(1) Správce daně povolí ze závažného důvodu na žádost osoby zúčastněné na správě daní prodlení lhůty stanovené správcem daně, pokud byla žádost o prodlení lhůty podána před jejím uplynutím; za stejných podmínek lze prodlení i lhůtu zákonnou, pokud tak stanoví zákon.

(2) Správce daně vyhovějí první žádosti o prodlení lhůty, nejde-li o lhůtu stanovenou zákonem, a lhůtu prodlení alespoň o dobu, která v den podání žádosti ještě zbývá ze lhůty, o jejíž prodlení je žádáno, ledaže by bylo žádáno o lhůtu kratší.

(3) Nevydá-li správce daně rozhodnutí do doby, o níž má být lhůta podle žádosti prodlena, nebo nevzdá-li rozhodnutí do 30 dnů ode dne, kdy žádost obdržel, platí, že žádosti bylo vyhověno. Je-li rozhodnutí, kterým nebylo žádosti plně vyhověno, oznámeno po uplynutí stanovené lhůty, o jejíž prodlení je žádáno, končí běh této lhůty uplynutím tolika dnů po oznámení tohoto rozhodnutí, kolik dnů zbývalo v době podání žádosti do uplynutí stanovené lhůty.

(4) Správce daně může na žádost daňového subjektu nebo z vlastního podně-

tu prodloužit až o 3 měsíce lhůtu pro podání řádného daňového tvrzení. Pokud předmět daně tvoří i příjmy, které jsou předmětem daně v zahraničí, může správce daně na žádost daňového subjektu v odůvodněných případech prodloužit lhůtu pro podání daňového přiznání až na 10 měsíců po uplynutí zdaňovacího období.

(5) Lhůtu nelze prodloužit, jde-li o lhůtu, se kterou zákon spojuje zánik práva.

(6) Proti rozhodnutí o žádosti o prodlení lhůty nelze uplatnit opravné prostředky.

(7) Pro určení dne podání žádosti o prodlení lhůty je rozhodný den, kdy byla tato žádost podána podle § 35 odst. 1.

§ 37**Navrácení lhůty v předešlý stav**

(1) Osoba zúčastněná na správě daní je oprávněna požádat správce daně o navrácení lhůty v předešlý stav.

(2) Správce daně povolí ze závažného důvodu navrácení lhůty stanovené daňovým zákonem nebo správcem daně v předešlý stav, pokud před podáním žádosti lhůta již uplynula, a nově stanoví den jejího uplynutí.

(3) Žádost o navrácení lhůty v předešlý stav musí být podána do 15 dnů ode dne, kdy pominul důvod zmeškání lhůty.

(4) Navrácení lhůty v předešlý stav nelze povolit, pokud od posledního dne zmeškané lhůty uplynul více než 1 rok, nebo pokud jde o lhůtu

- a) pro stanovení daně,
- b) pro placení daně, nebo
- c) pro podání daňového tvrzení.

(5) V případě, že je žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav vyhověno, rozhodnutí se neodůvodňuje.

§ 38**Ochrana před nečinností**

(1) Osoba zúčastněná na správě daní je oprávněna dát podnět nejbližší nadřízenému správci daně v případě, že správce daně nepostupuje v řízení bez zbytečných průtahů, protože

- a) marně uplynula zákonem stanovená lhůta, v níž měl správce daně provést úkon,
- b) neprovedl úkon ve lhůtě, která je pro provedení takového úkonu při správě daní obvyklá, nebo
- c) nevydal rozhodnutí bezodkladně poté, co došlo k shromáždění podkladů potřebných pro rozhodnutí.

(2) Nejsou-li splněny podmínky podle odstavce 1, lze podnět dát, jestliže správce daně nevydal rozhodnutí, ačkoli uplynuly 3 měsíce ode dne, kdy byl učiněn vůči osobě, která podala podnět, nebo touto osobou poslední úkon v řízení, kterého se předpokládá nečinnost týká.

(3) Nejbližší nadřízený správce daně podnět prověří, a pokud je důvodný, přikáže nejpozději do 30 dnů po jeho obdržení správci daně, aby zjednal nápravu. Nežjedná-li správce daně nápravu do 30 dnů od přijetí tohoto příkazu, bezodkladně zjedná nápravu nejbližší nadřízený správce daně a o provedených opatřeních vyrozumí osobu, která podala podnět.

(4) Neshledá-li nejbližší nadřízený správce daně podnět důvodným, odloží jej a osobu, která podala podnět, o tom vyrozumí do 30 dnů s uvedením důvodů. Je-li důvodem odložení podnětu to, že správce daně dosud neshromáždil podklady potřebné k rozhodnutí, uvede ve vyrozumění i informaci o tom, které podklady dosud chybí.

HLAVA III**DORUČOVÁNÍ****Díl 1****Obecná ustanovení o doručování****§ 39****Způsoby doručování**

- (1) Správce daně doručuje písemnost
- a) při ústním jednání nebo při jiném úkonu, nebo
 - b) elektronicky.
- (2) Není-li možné doručit písemnost podle odstavce 1, doručí ji správce daně prostřednictvím zásilky doručované
- a) provozovatelem poštovních služeb,
 - b) úřední osobou pověřenou doručováním, nebo
 - c) jiným orgánem, o němž to stanoví zákon.

(3) Prostřednictvím provozovatele poštovních služeb lze písemnost doručovat, jen jestliže podle uzavřené poštovní smlouvy⁶⁾ vznikne provozovateli poštovních služeb povinnost dodat zásilku obsahující písemnost způsobem, který je stanoven pro doručování tímto zákonem; *to neplatí, pokud je písemnost doručována do ciziny.*

§ 40**Doručování do vlastních rukou**

- Do vlastních rukou se doručují písemnosti, pokud
- a) je den doručení rozhodný pro počátek běhu lhůty stanovené právním před-

- pisem nebo rozhodnutím správce daně,
- b) tak stanoví zákon, nebo
- c) tak určí správce daně.

§ 41

Doručování zástupci

(1) Má-li osoba, které je písemnost doručována, zástupce, doručují se písemností pouze tomuto zástupci, a to v rozsahu jeho oprávnění k zastupování.

(2) Má-li osoba, jejíž poměry jsou doručovanou písemností dotčeny, vykonat něco osobně, doručuje se písemnost jí i jejímu zástupci. Dnem doručení rozhodným pro počátek běhu lhůty je při souběžném doručování této osobě i jejímu zástupci den doručení písemnosti, který nastane později.

Díl 2

Elektronické doručování

§ 42

Doručování prostřednictvím datové schránky

Osobě, která má zpřístupněnou datovou schránku, se doručuje elektronicky podle jiného právního předpisu.⁵⁾

Díl 3

Doručování prostřednictvím zásilky

§ 43

Obecná ustanovení o doručování prostřednictvím zásilky

(1) Osobě, které je písemnost doručována, nebo jejímu zástupci pro správu daní (dále jen „adresát“), jakož i tomu, kdo písemnost za adresáta přijímá, lze písemnost doručit v bytě, v místě podnikání, na pracovišti nebo kdekoli, kde bude zastížen.

(2) Adresát nebo ten, kdo písemnost za adresáta přijímá, je povinen na výzvu toho, kdo písemnost doručuje nebo jehož prostřednictvím se písemnost doručuje, prokázat svou totožnost a poskytnout další nezbytné údaje pro doručení.

§ 44

Doručování fyzickým osobám

(1) Fyzické osobě se doručuje na adresu jejího místa pobytu, na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, nebo na adresu jejího bydliště v cizině.

(2) Pro doručování písemnosti, která souvisí s podnikatelskou činností fyzické osoby, se obdobně použije ustanovení o doručování právníkům osobám. Není-li fyzická osoba jako podnikatel zapsána ve veřejném rejstříku, doručuje se jí na adresu jejího místa pobytu.

(3) Pokud fyzická osoba požádá správce daně o doručování na jinou adresu v České republice, doručuje se písemnost na tuto adresu.

(4) Písemnost určená do vlastních rukou adresáta se doručuje přímo adresátovi. Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, na adrese pro doručování zastížen, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem upozorní, aby si ji ve lhůtě 10 dnů vyzvedl.

(5) Písemnost, která se nedoručuje do vlastních rukou a jejíž převzetí má být potvrzeno, se doručuje přímo adresátovi nebo jiné vhodné fyzické osobě, která se

na adrese pro doručování nebo jejím blízkém okolí zdržuje, pokud souhlasí s tím, že odevzdá písemnost adresátovi. Není-li možno takto doručit, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem upozorní, aby si ji ve lhůtě 10 dnů vyzvedl.

(6) Písemnost, která se nedoručuje do vlastních rukou nebo jejíž převzetí nemá být potvrzeno adresátem, lze doručit též vložením do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky nebo na jiné vhodné místo.

§ 45

Doručování právníkům osobám

(1) Právnícké osobě se doručuje na adresu jejího sídla. Zahraniční právnícké osobě se doručuje na adresu sídla pobočky nebo jiné organizační složky jejího obchodního závodu zřízené v České republice, týká-li se písemnost činnosti této pobočky nebo jiné organizační složky.

(2) Pokud právníká osoba požádá správce daně o doručování na jinou adresu v České republice, doručuje se písemnost na tuto adresu.

(3) Je-li adresátem právníká osoba, je oprávněna písemnost převzít osoba oprávněná jednat jménem této právnícké osoby. Písemnost, která není určena do vlastních rukou, se může doručit kterémukoliv zaměstnanci právnícké osoby nebo jiné vhodné fyzické osobě, která se v místě doručení nebo jeho blízkém okolí zdržuje, pokud souhlasí s tím, že odevzdá písemnost adresátovi.

(4) Nebyla-li na adrese pro doručování písemnosti do vlastních rukou nebo jiné písemnosti, jejíž převzetí má být rovněž potvrzeno, zastížená osoba oprávněná převzít písemnost podle odstavce 3, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem upozorní, aby si ji ve lhůtě 10 dnů vyzvedl. Písemnost, která nebyla vyzvednuta ve stanovené lhůtě, může správce daně doručit na adresu místa pobytu fyzické osoby oprávněné jednat jménem této právnícké osoby podle § 24 odst. 2, pokud je mu adresa jejího místa pobytu známa.

(5) Pro doručování orgánům veřejné moci se přiměřeně použijí ustanovení odstavců 1 až 4.

§ 46

Uložení písemnosti

(1) Písemnost se ukládá

- a) u správce daně, jehož písemnost se doručuje, nebo u správce daně, který byl o doručení dožadán, nebo
- b) u provozovatele poštovních služeb, jestliže se doručuje jeho prostřednictvím.

(2) V upozornění na uložení písemnosti, které se vkládá do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky nebo na jiné vhodné místo, se adresát vyzve k převzetí písemnosti a dále se v něm uvede označení správce daně, jehož písemnost je doručována, komu je doručováno, kde a od kterého dne a v jakých hodinách je písemnost připravena k vyzvednutí; současně se adresát písemně poučí o právních důsledcích jejího nevyzvednutí.

(3) Bez předchozího pokusu o doručení lze písemnost uložit, pokud adresát požádá předem písemně toho, kdo písemnost doručuje nebo jehož prostřednictvím se písemnost doručuje, o ukládání písemnosti.

§ 47

Účinky doručení

(1) Písemnost, která se doručuje do vlastních rukou nebo jejíž převzetí má

Poznámky ke změnám:

§ 39 odst. 3 ► Podle předchozího znění doplněného ustanovení platilo, že prostřednictvím provozovatele poštovních služeb lze písemnost doručovat, jen jestliže provozovatel poštovních služeb postupuje při dodání zásilky obsahující písemnost způsobem stanoveným pro doručování daňovým řádem. Problematická situace nastávala v případě, kdy správce daně potřeboval doručit písemnost prostřednictvím zásilky na adresu bydliště fyzické osoby v cizině prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Jiná možnost než předat zásilku k doručení zahraničnímu provozovateli, který ji doručuje způsobem, který je zaveden v zemi určení, nebyla prakticky možná. Důsledkem toho je, že pravidla pro doručení se řídila právem a zvyklostmi dané země, což z logiky věci nemuselo odpovídat detailnímu postupu popsanému v daňovém řádu (zejména pro případ doručení písemnosti do vlastních rukou). Typickým případem je situace, kdy pro řádné doručení úředních písemností v dané zemi postačí, že potvrzení o doručení bude podepsáno i jinou osobou než adresátem, je-li k tomu tato osoba oprávněna v zemi určení. S ohledem na zásadu teritoriality působnosti právních předpisů se tedy pravidla pro doručování musí řídit právní úpravou a zvyklostmi v zemi určení. Byla proto stanovena výjimka pro správce daně, aby při volbě vhodné poštovní služby v zahraničí nebyl vázán tím, že tato služba musí odpovídat veškerým pravidlům pro doručení podle dalších ustanovení daňového řádu. S ohledem na zásadu přiměřenosti a hospodárnosti by však mělo nadále platit, že správce daně zvolí službu prostřednictvím takového zahraničního provozovatele poštovních služeb, jehož doručování se nejvíce materiálně blíží úpravě daňového řádu. Na uvedené dále navazuje změna v § 47 daňového řádu.

(Novela zákonem č. 218/2025 Sb., účinnost změny dnem 1. července 2025)

§ 47 odst. 7 ► V návaznosti na § 39 odst. 3 obsahující výjimku pro správce daně, aby při volbě vhodné poštovní služby v zahraničí nebyl vázán tím, že tato služba musí odpovídat veškerým pravidlům pro doručení podle dalších ustanovení daňového řádu, se řeší adekvátní pravidlo pro doručování do ciziny. V případě, kdy je zásilka dodána odpovídajícím způsobem za podmínek platných v dané zemi, je stanovena právní fikce, podle které je takové dodání považováno za dodání odpovídající daňovému řádu. To neznamená, že správce daně může v rámci nabízených poštovních služeb v zahraničí zvolit jakýkoli způsob dle své libovůle. V souladu se základními zásadami správy daní by měl zpravidla přihlídnout k tomu, aby podle okolností byl zvolen ten způsob doručení, který nejlépe odpovídá požadavku pro doručení dané písemnosti v tuzemsku. Současně však nelze po správci daně spravedlivě požadovat detailní znalost zahraničních způsobů doručování. Uvedené přihlídnutí tak bude mít místo v principu tam, kde jsou zahraniční způsoby doručování správci daně z jeho činnosti známy a volba mezi nimi je bez komplikací možná. Bude-li tak například doručováno rozhodnutí (v tuzemsku doručované do vlastních rukou adresáta), správce daně by měl v případě uvedené možnosti volby zvolit takovou službu, která odpovídá doručování obdobných úředních aktů v dané zemi, nikoli „běžné“ doručení. Doručení písemnosti se v případě doručení do ciziny bude prokazovat jinými způsoby než doručenkou podle daňového řádu. Zpravidla se tak bude dít potvrzením, které se za tím účelem vystavuje v dané zemi. Použití pravidel pro doručování v dané zemi s sebou nese i případné využití tamních pravidel pro aplikaci právní fikce či domněnky doručení.

(Novela zákonem č. 218/2025 Sb., účinnost změny dnem 1. července 2025)

být potvrzeno adresátem, je doručena okamžikem převzetí zásilky, která obsahuje doručovanou písemnost, adresátem nebo jinou osobou oprávněnou k převzetí písemnosti podle zákona.

(2) Nevyzvedne-li si adresát uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů od jejího uložení, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenu, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(3) Odepře-li adresát písemnost přijmout, považuje se tato písemnost za doručenu dnem, kdy bylo její přijetí odepřeno, a písemnost se vrátí správci daně; současně se adresát poučí o právních důsledcích odepření součinnosti. Není-li možné pro odepření součinnosti písemné poučení předat, lze je zanechat v domovní nebo jiné adresátem užívané schránce anebo na jiném vhodném místě.

(4) Pokud je doručovaná písemnost uložena u provozovatele poštovních služeb, uvědomí tento neprodleně odesílajícího správce daně o marném uplynutí úložní lhůty.

(5) Písemnosti, u nichž marně uplynula lhůta pro jejich vyzvednutí, vhodí osoba provádějící doručení do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže to správce daně předem vyloučí. Není-li takové schránky, nebo je-li tento způsob seznámení adresáta s obsahem písemnosti správcem daně vyloučen, písemnost se vrátí odesílajícímu správci daně.

(6) Požádá-li adresát o to, aby jemu doručované písemnosti nebyly po marném uplynutí lhůty pro jejich vyzvednutí vyhazovány do domovní nebo jiné jím užívané schránky, správce daně tento způsob seznámení adresáta s doručovanou písemností předem vyloučí.

(7) Lze-li při doručování zásilky do ciziny prokázat dodání zásilky podle právních předpisů daně země, považuje se tato zásilka za dodanou odpovídajícím způsobem podle tohoto zákona.

§ 48

Neúčinnost doručení

(1) Adresát, který si ze závažného a předem nepředvídatelného důvodu nemohl uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může požádat správce daně, který písemnost doručil, o vyslovení neúčinnosti doručení.

(2) Žádost je třeba podat do 15 dnů ode dne, kdy se adresát s doručovanou písemností skutečně seznámil, nejpozději však do 6 měsíců od doručení.

(3) Shledá-li správce daně žádost důvodnou, vysloví neúčinnost doručení, jinak žádost zamítne; písemnost se pak považuje za doručenu dnem oznámení rozhodnutí o vyslovení neúčinnosti doručení.

Díl 4

Zvláštní způsoby doručení

§ 49

Doručování veřejnou vyhláškou

- (1) Veřejnou vyhláškou se písemnost doručuje
- osobě neznámého pobytu nebo sídla, pokud této osobě není ustanoven zastupce podle § 26 odst. 1 písm. c), jakož i osobě, která není známa,
 - v řízení, ve kterém se doručuje velkému nebo neurčitému počtu adresátů, **nebo**
 - osobě, které se prokazatelně nedaří doručovat na adresu jejího bydliště nebo sídla v cizině.**

(2) Veřejnou vyhlášku správce daně vyvěsí po dobu nejméně 15 dnů na své úřední desce a zároveň ji zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Veřejná vyhláška obsahuje upozornění na místo uložení písemnosti s jejím označením a s uvedením možnosti vyzvednutí.

(3) Písemnost je doručena dnem vyzvednutí písemnosti adresátem. Nevyzvedne-li si adresát písemnost doručovanou veřejnou vyhláškou do 15 dnů ode dne vyvěšení na úřední desce správce daně, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenu.

(4) Na veřejné vyhlášce správce daně vyznačí den jejího vyvěšení na úřední desce a den jejího sejmутí.

(5) Je-li doručováno osobám uvedeným v odstavci 1 písm. a) nebo hromadným předpisným seznamem, zveřejní veřejnou vyhlášku vydanou podle odstavce 2 na žádost správce daně též obecní úřad v místě adresátova posledního známého pobytu nebo sídla, popřípadě obecní úřad, v jehož územní působnosti se nachází předmět daně.

§ 50

Doručování hromadného předpisného seznamu

(1) Pokud zákon stanoví, že správce daně stanoví daňovým subjektům daň hromadným předpisným seznamem, zpřístupní správce daně hromadný předpisný seznam k nahlédnutí po dobu nejméně 30 dnů; označení daně, jakož i místo a dobu, kdy lze do hromadného předpisného seznamu nahlédnout, zveřejní správce daně veřejnou vyhláškou, kterou vyvěsí po dobu nejméně 30 dnů.

(2) Za den doručení hromadného předpisného seznamu se považuje třicátý den po jeho zpřístupnění.

(3) Při nahlédnutí do hromadného předpisného seznamu jsou daňovému subjektu zpřístupněny pouze údaje týkající se jemu stanovené daně.

Díl 5

Prokázání doručení

§ 51

(1) Doručení písemností, které se doručují do vlastních rukou nebo jejichž převzetí má být potvrzeno adresátem, potvrdí doručující řádně vyplněnou doručenkou, která je veřejnou listinou.

(2) Doručenka obsahuje podle zvoleného způsobu doručování a podle okolností, které nastaly při doručování

- označení správce daně, který písemnost doručuje,
- označení adresáta a adresu, na kterou mu je doručováno,
- označení doručované písemnosti,
- způsob doručování,
- údaje o dni a způsobu uložení písemnosti, pokud byla písemnost uložena, a o dni, kdy byla připravena k vyzvednutí, pokud se liší ode dne uložení,
- údaj o dni doručení písemnosti nebo o dni jejího vrácení správci daně,
- údaj o dni, v němž bylo přijetí písemnosti odepřeno, způsob poučení o důsledcích odepření a důvody odepření,
- jméno a podpis osoby, která písemnost převzala, nebo jméno osoby, která převzetí písemnosti odepřela; jde-li o osobu odlišnou od adresáta, uvede se její vztah k adresátovi, a v případě doručování do vlastních rukou se uvede i způsob doložení oprávnění k převzetí písemnosti za adresáta,
- podpis osoby, která předala doručovanou písemnost adresátovi nebo písemnost uložila, potvrzující správnost údajů na doručence a postupu při doručování, s uvedením jména.

(3) Dojde-li ke ztrátě, zničení nebo poškození doručanky nebo není-li řádně vyplněna, lze doručení prokázat jiným způsobem, například tím, že je z postupu adresáta písemnosti zjevné, že mu bylo doručeno.

(4) V případě, že úřední osoba nedoručuje písemnost za použití zalepené obálky s doručenkou, prokazuje se doručení písemnosti do vlastních rukou na její kopii obsahující náležitosti podle odstavce 2 písm. a), f), h) a i).

(5) Je-li doručováno při ústním jednání, nebo při jiném úkonu učiněném v rámci správy daní, prokazuje se doručení písemnosti do vlastních rukou podpisy úřední osoby a adresáta v protokolu. Účinky doručení nastanou, i když adresát podpis protokolu odepřel. Odepření podpisu a důvody tohoto odepření se zaznamenávají v protokolu.

(6) Nemůže-li adresát potvrdit příjem doručované písemnosti pro tělesnou indispozici, podepíše se jiná dospělá osoba jako svědek a připiše důvod, pro který nemohlo dojít k potvrzení příjmu adresátem; podpis této osoby nahrazuje podpis adresáta.

HLAVA IV

OCHRANA A POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ

Povinnost mlčenlivosti

§ 52

(1) Úřední osoby a osoby zúčastněné na správě daní jsou vázány povinností mlčenlivosti o tom, co se při správě daní dozvěděly o poměrech jiných osob. To neplatí pro daňový subjekt, pokud jde o informace získané nebo použité při správě jeho daní.

(2) Daňový subjekt může správce daně nebo jinou osobu zúčastněnou na správě daní zprostit povinnosti mlčenlivosti ohledně údajů, které se ho týkají, a údajů, které byly využity při dokazování jeho povinností při správě daní, s uvedením rozsahu údajů a účelu zproštění. Zanikne-li daňový subjekt bez právního nástupce, nebo zemře-li bez dědice, má oprávnění ke zproštění povinnosti mlčenlivosti ministr financí.

(3) Povinnost mlčenlivosti se nevztahuje na informace veřejně známé, nebo

Poznámky ke změnám:

§ 49 odst. 1 písm. a) a c) ► Byla doplněna možnost doručovat veřejnou vyhláškou i osobám, kterým se prokazatelně nedaří doručovat na adresu jejich bydliště nebo sídla v cizině. Půjde zpravidla o fyzické osoby, o jejichž pobytu existují určité indicie či formální údaje nasvědčující, že tato osoba má pobyt na určité adrese v cizině, avšak fakticky je na této adrese nedostupná. Pokud se tedy opakovaně nepodaří této osobě doručit písemnost na adresu v cizině, lze ji pro futuro považovat za osobu, které se nedaří doručovat. Na rozdíl od osoby neznámého pobytu se u této osoby nepředpokládá ustanovení zastupce podle § 26. Nejde o zcela novou konstrukci, neboť možnost doručovat veřejnou vyhláškou osobám, kterým se prokazatelně nedaří doručovat, zná například i správní řád. Na rozdíl od něj však daňový řád cílí pouze na situace s adresou sídla či bydliště v cizině. Pro tuzemské doručování platí, že je zde akcentována odpovědnost osob za to, že budou moci být zastíženy a z toho vyplývající možnosti doručovat právní fikci. Situace, kdy se de iure nedaří doručovat, by tedy u adres v tuzemsku neměla nastat. (Novela zákonem č. 218/2025 Sb., účinnost změny dnem 1. července 2025)

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Daňový řád 2026 s komentářem změn.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.